

Boetemoeder

BOETEMOEDER

BOGA

Jasper Hartog

BOETEMOEDER

ISBN: 9789465205564

© Jasper Hartog, 2025

© Zeego, Amsterdam, 2025

Omslagontwerp: GoodFellas

Foto auteur: ÆM Photography

Printing: Brave New Books

Voor alle moeders,
mijn eigen moeder
in het bijzonder
♡

Alle personen en gebeurtenissen in dit boek zijn fictief. Overeenkomsten met de werkelijkheid berusten op toeval.

ZATERDAG

2020

I

Ongemerkt is haar pas toch iets versneld. Het is niet de eerste keer dat ze hier loopt. Bij daglicht is het unheimische gevoel van alle andere keren een lachertje, nu bij schemering heeft de nagenoeg verlaten parkeergarage weer die drukkende sfeer. Het is een onnodig gevoel, dat weet zij ook. Ze kan het alleen niet uitschakelen, de realiteit maakt dat deze onooglijke plek haar de stuipen op het lijf jaagt.

Achter zich de lichtjes en de mensen. Ver achter zich. Als er plots iemand achter een pilaar vandaan springt, staat ze er toch alleen voor. Eén uithaal, iedereen zal te laat zijn.

Hier een camera, daar een, nog een verderop. Ze is helemaal niet alleen. In de gaten gehouden en vastgelegd door tal van ogen, bovendien kom je alleen de parkeergarage in met een uitrijpas. Wie hier niets te zoeken heeft, moet elders zijn snode daden verrichten, zo simpel is het.

Aan die flikkerende tl-balk met z'n spinnenwebben en dansende motten mogen ze wel eens wat doen. Sfeerverhogend als je van onheilspellend houdt, kan nooit de bedoeling zijn. Laat ze een muziekje opzetten om deze bunker een gemoedelijk zetje te geven.

Kaatsende pumps tegen het holle beton verraden haar onbehagen. Je hoeft geen roofdier te zijn om de

angst in haar pas te ontwaren. Haar tasje stevig tegen zich aan.

De sleutel is nog buiten bereik van haar veilige haven, het rode dopje dat haar onlangs voor het eerst in de steek had gelaten. Door een storing in het elektrisch circuit wilde de achterklep niet open. Het mechanisme moest gereset, waarna ze de klonterende zuivelproducten die ze de dag ervoor had gekocht door de gootsteen kon gieten. Na het eerstvolgende bezoek aan de supermarkt had ze de tassen uit gewoonte per ongeluk weer in de achterbak gezet, zo stom. Voor ze er erg in had, had ze de klep dichtgeslagen, terwijl ze zich had voorgenomen de boodschappen zo lang als beter voelde op de bijrijdersstoel te zetten. Bij thuiskomst was ze haar onhandigheid alweer vergeten, pas nu bedenkt ze zich dat de achterklep zonder probleem was opengegaan.

Is haar batterij aan vervanging toe?

Daar knippen de oranje lichten al, gelukkig. Ze hoeft enkel in een rechte lijn naar haar auto te lopen. De laatste meters—

Een knal!

Van schrik draait Erna zich om.

Het gebulder van een monsterlijke SUV aan het andere eind van de parkeergarage. Het is de onzinnige angst, deze verlaten plek, de flikkerende lamp precies boven haar hoofd met de motten en het hard werkende spinnenbolletje.

Het zwarte oog ziet alles.

In de reflectie van de zwarte bol bekijkt ze haar buitenproportionele spiegelbeeld; een komisch figuurtje met pompoenhoofd en sprietbenen. Hoi, met je fraaie parelmoerkleurige jurk onder je zwarte vestje. Het idee dat ze wordt bespied geeft een rustig gevoel. En bovendien: ze mag er zijn voor haar 65-plus jaar.

Een knipoog voor de camera.

Gehaald. Opluchting. Waarom? Ja waarom...

Met beide handen rustig op het stuur draait ze tussen de pilaren uit. Aan de krassen in het beton te zien heeft hier menig scheldpartij plaatsgevonden. Waarom moet het ook altijd zo krap?

Bij aankomst had ze na een kleine speurtocht een plekje kunnen vinden. Achteruit inparkeren gaat haar inmiddels goed af. Met alle toeters en bellen van tegenwoordig moet je je best doen een obstakel te raken. Ze is zuinig op haar rode dopje, toch een beetje haar maatje.

Net iets te ver van de console bij de slagboom, of haar arm is te kort. Altijd hetzelfde die korte arm. Deur open — de slagboom gaat al omhoog.

Een saluut vanuit het hoofdkwartier links van haar. Wat een schat. Hij krijgt een handzoen als dank. De aardige jongeman met opvallende flaporen knipoogt; het zwarte oor. Oog! Dank dat hij haar in de gaten heeft gehouden.

Geamuseerd verlaat Erna de fel verlichte parkeergarage. Esthetisch gezien een doorn in het oog, de kodige orenmans maakt veel goed, in komisch opzicht dan.

De oranje gloed van de snelweg bij avond op weg naar huis. De rust op de weg, de behaaglijke binnentemperatuur. Straks pumps uit, een wijntje, nog even innestelen op de bank, niet in slaap vallen, tv aan voor het laatste nieuws. Hoeveel bladzijden moet ze nog in dat spannende boek over die rare fietsenmaker? Bij lezen vliegt de tijd ongemerkt voorbij, morgen niet al te laat op.

Wat stom dat ze die cd niet had gekocht. De muziek van die avond speelt in haar achterhoofd. Ze heeft hem thuis ergens. Weliswaar in een andere

uitvoering, deze was iets meer up tempo, vast om een jonger publiek te behagen. Hoezo jong? De gemiddelde leeftijd van het publiek leek wel tachtig.

Schiocca la frusta! De menigte die in zingen uitbarst, het koor was nog het mooist, de processie. *In-neggiamo, il Signor non è morto.* Ze krijgt weer kippenvel als ze de sopraan in gedachte laat zingen. Thuis gelijk maar die cd opzoeken, ze kan zich nu al verheugen op de prachtige ouverture en de introduzione met zijn bellen. Het intermezzo, het meest bekende onderdeel; een wonder.

Weg! Een veeg langs haar oor. Waren die lelijke motten soms met haar meegevlogen de auto in?

Het tweede gedeelte met de clowns doet haar altijd minder. Misschien omdat ze de eerste vaker had gehoord.

Goede muziek, echte muziek, kun je niet vaak genoeg horen, het zal je niet snel de keel uitkomen. Hoe vaker je het hoort, hoe meer het in je poriën gaat zitten. Tijdens de voorstelling waren de tranen niet zelden tevoorschijn gekomen. Probeerde ze er voorheen nog tegen te vechten, doe eens normaal, de laatste jaren mag het, ook in het openbaar. En dat heeft ze bij het tweede gedeelte gewoon minder. *A ventitré ore!*

Wat een vervelende — een veeg langs haar slaap. De auto maakt een vluchtige slinger, haar hart een sprongetje.

Vanuit de achteruitkijkspiegel geen directe achterligger te zien. Een groot geluk. Druppeltjes zweet op haar voorhoofd, ogen op de weg, rustig aan meid.

Al die lichten langs de kant. De flatgebouwen achter de geluidswand. Vitrageschimmen, dichtgeslagen gordijnen. Linksboven het stel met de baby, geen idee wat zich twee verdiepingen beneden afspeelt; een tl-verlichte keuken, de inhoud van een wijnglas in één teug naar binnen.

Wijn...

„Wel verdomme!” Met haar elleboog omhoog, haar schouder tegen haar oor, de auto op de linkerrijstrook, een denderende intercity. Nu is het klaar met dat ellendige vliegbeest! Ga maar gewoon dood.

Bij de trein denkt zij hetzelfde als bij de flats. Zij ziet in tegenstelling tot de passagiers wie er vooraan, in het midden en aan het eind van de trein zitten. Je hebt er verder niets aan, maar het idee is zo leuk.

Opnieuw reikt de hand van de achterbank omhoog. Langs haar hals, de zachte donshaartjes, hoger naar haar oor. De ronding aan de bovenkant, de helix, met het boogje naar binnen.

De hand betast haar op de meest voorzichtigte manier. Welhaast onvoelbaar, een zweem, liefkozend bijna.

Wat is dat in haar ooghoek?

Een wimperhaartje. Met de rug van haar hand in het buitenste hoekje van haar oogkas, voorzichtig voor de mascara. Drie keer knippen.

Met rechte rug, bips een halve centimeter van de stoel, een vlugge inspectie in het achteruitkijkspiegeltje. Een klein veegje misschien. Zachtroze lippen getuit. Ach die rimpeltjes, charmant juist. Wat vlekjes, dat krijgt iedereen in de loop der jaren. Als ze maar niet die levervlekken krijgt zoals Egor, waar hij en niemand die dat heeft iets aan kan doen, ze vindt het alleen zo ontsieren.

Als je maar gezond bent. En op z'n minst nog een beetje toonbaar. Gewoon, voor jezelf. Nooit ongekamd of ongeschminkt de straat op. Ze twijfelt er geen moment aan dat ze in een handomdraai een vent aan de haak kan slaan. Eentje van tien jaar jonger nog wel. Het idee is leuker dan de man in kwestie ooit zou kunnen zijn. Van haar hoeft het allemaal niet meer, zo'n kwibus over de vloer. Hartstikke gezellig hoor,

voor een avondje, maar als puntje bij paaltje komt; altijd uit op intimiteiten. Nou, ze mankeert niets aan haar handen.

De vreemde hand beroert de versnellingspook, een nagel volgt de groeven naar de cijfers. Een scherpe bocht, Erna schakelt terug naar z'n vier. Een lichte siddering door haar lijf als ze de onverklaarbare energie van de pook voelt. De motor brult, in z'n vijf, twee handen aan het stuur. Verhoogde hartslag, in de achteruitkijkspiegel haar bezorgde blik, vocht op haar voorhoofd. Wat is er ineens met haar?

Zoekend naar afleiding prikt ze de radio aan. Onbepaalde jazzklanken. Verbaasd kijkt ze op het display, dit is haar zender niet. Terug langs de frequenties. Een veelheid aan geluiden; muziek, reclame, gebabbel. Cd-speler dan, benieuwd wat daar ook alweer in zit.

Track 1.

De teller loopt. Niets te horen. Ook niet heel zacht?

De volumeknop verder open. Geen geluid.

Dan opeens — met een dreun vullen boze klanken de auto. Gezaag, gekras, geklaag. Tongentaal. Alsof de duivel op haar nek zit. Waar komt dat vandaan! Schichtig schiet haar hoofd van links naar rechts naar boven.

Met de schrik in haar lijf ejecteert ze de inhoud van de muzikspeler, het helse kabaal abrupt gedooft. Soepel zoemt de cd als een brede tong naar buiten.

Tussen duim en wijsvinger trekt Erna de onheilspellende disc uit de speler. Zowel boven als onder onbeschreven. Weg ermee, op de rijdersstoel. Die cd is niet van haar! Haar hand veegt ze af aan de stof van haar stoel. Bah!

Alles wat ze nu wil is thuis zijn, de auto uit. Met

iets teveel gas neemt ze de afslag. Ze is er bijna.

Dan bereikt de hand Erna's keel.

2

Deze week, bij de aankoop van twee, de derde gratis!

Slurpend behoedt Egor het borrelglaasje van overstroming. Voor de tweede maal in een uur bijgeschonken, de fles nog halfvol. Vindt hij positiever klinken dan meer dan de helft leeg, al dekt die classificering de lading beter. De oude klare moet terug in het dressoir. Hij kan de fles gerust bij de poot van het bijzettafeltje zetten, niemand die hem tegenhoudt, de methode van wegstoppen biedt hem net iets meer vertrouwen de rest van de inhoud tot de volgende dag te bewaren, al is het een bodempje. Hij kan het allicht proberen.

Verder buigend, wat dieper het kastje in, ver genoeg zo. Oprichten gaat al jaren met moeite. Met een hand steunend in zijn heup komt hij overeind. De krappe band van de mosgroene ribfluwelen broek priemt in zijn lende, tijd voor de vreethaak.

Wie zegt dat voordelig rijden niet kan! Koop nu, betaal later!

Buik in. Priegelend opent hij zijn gulp. Buik uit. Een zucht van verlichting. Dan valt Egors oog op het rode autootje.

Meestal hoort of ziet hij haar wel thuiskomen, zwaait ze even als ze uitstapt. Hoelang is hij zojuist op het toilet geweest? Langer dan een minuut duurt het uitdruppelen toch niet? Na zijn vingers te hebben bevochtigd direct naar het dressoir geschuifeld — al met al hooguit twee minuten, laten het er drie zijn.

Hij hoopt dat ze het leuk heeft gehad.

*Ook deze winter kan het maar beter gaan vriezen!
Met de stoofpan van Estafloor komt u nooit in de kou
te staan!*

Sloffend op zijn dikke sokken met het glaasje terug naar zijn fauteuil, de klassieke western gaat zo weer verder. Altijd weer een genot om naar te kijken. En die muziek!

Net als Egor het glaasje aan zijn lippen zet — ziet hij dat goed?

Zeven mensen blij! Bent u de volgende in de rij?

Zonder te nippen het glaasje voorzichtig op het bijzettafeltje, hij druk zich uit zijn stoel. Een klein stapje tot dichtbij het raam, wasem op het koude enkelzijdige glas. Nog iets dichterbij.

Het lijkt wel — ze zit er nog in...

Heeft u ook wel eens last van vieze geurtjes? Frinidon Plus rekent af met vreemde luchtjes!

Nu is hij die onzin zat. Een fikse dreun op de afstandsbediening en de rust in huize Roerom is teruggekeerd, enkel het tikken van de Friese staartklok.

Wat doet ze daar? Het lijkt alsof ze helemaal niet beweegt. O god...

Op zijn snelst beweegt Egor zich naar de gang. Licht aan, versleten instappantoffels aan zijn voeten, vest van de kapstok, sleutels uit de deur en in zijn zak. Ho! Eerst gulp dicht.

Gebogen, kijkend of hij enige vorm van beweging in de auto ziet. Een voorzichtig klopje tegen het raam aan de passagierskant.

Erna reageert gespannen. Eén tel geeft ze aan. Nogmaals: één tel. Dan haar betoverende glimlach. Egor grijnst opgelucht terug, ze is aan het telefoneren.

Na iets meer dan een tel stapt Erna uit, Egor heeft geduldig staan wachten. Het was haar vriendin Gaby, ze zit met een probleem, Erna moest haar enkel even aanhoren. 'Ja ja' en 'ach gut', meer hoefde ze niet te zeggen. Wordt vervolgd.

Erna is blij dat haar buurman er is, zo vreemd wat ze onderweg heeft meegemaakt. Egor is ook blij dat hij er is. Wil ze misschien nog iets drinken? Diezelfde tel om te twifelen. Liever gaat ze naar haar eigen huis, voor een wijntje en een kaasje, haar gevoel daarentegen geeft aan dat ze beter even niet alleen kan zijn, tot de spanning is gezakt.

„Gezellig”, glimlacht ze de goede man toe. Ze ziet hem opfleuren. Een beetje afstand probeert ze altijd wel te houden, bang dat hij iedere dag voor haar deur staat. Af en toe een glaasje, moet kunnen. Alleen is ook maar alleen. Dat vindt Egor precies zo.

Het ruikt altijd een beetje bij hem. Een bepaalde mufheid. Het zit in zijn huis, in het meubilair, het zit in hem. De geur van een oudere alleenstaande man. Een beetje luchten zou geen kwaad kunnen. Een nieuw behangetje evenmin. Kleding even goed in een sopje en niet te lang laten hangen. Nee, ze peinst er niet over, ze gaat het hem niet voorstellen. Ze herstelt wel eens wat, laatst nog het gat in de oksel van zijn vest. Als haar gootsteen verstopt zit, hoeft ze maar een kik te geven en hij staat al in de deuropening, ontstopper in de aanslag. Goede burenen. Een kaartje met kerst, hem uitnodigen voor haar verjaardag gaat net te ver, ze brengt hem de volgende dag liever een overgebleven gebakje.

Wat heeft hij allemaal in huis? In de gangkast staan nog wat onbestemde flessen. „Een Hochar”, leest hij voor. „Uit: 'Le-ba-non'? Natuurlijk, Libanon. Dat ze daar wijn maken...” Exact hetzelfde riedeltje als de keer daarvoor.

Ze schenkt zelf wel in, kan ze het binnenste van het glas nog een beetje stofvrij blazen.

Het beste plekje op de bank is het midden van het zitgedeelte, zo ver mogelijk bij een naad vandaan waar van alles in kan leven. Kruimels wegvegen, zo min mogelijk bankoppervlakte in gebruik nemen.

Egor draait zijn stoel naar haar toe. Dan valt zijn oog op het scherm. „Wacht even.” Hij drukt het geluid van de tv aan.

Onvoorbereid, een schok door haar lijf. Net bijgekomen van de duivelse klanken in haar auto, dreunen cowboys op paarden over het kolossale tv-scherm. Heroïsche muziek, revolverknallen, een snerpende trein.

„Dit is mijn favoriete stukje”, glimt Egor. Het plotselinge kabaal is ook hem iets te luid, het geluid mag iets zachter.

Erna neemt een grote slok van de Libanese wijn, een aangenaam volle smaak. „Kijk gerust verder, ik blijf niet lang.”

Bang dat ze gelijk de deur weer uitloopt, zet Egor het geluid op een minimum. Achtergrondmuziek. „Ik heb hem al zo vaak gezien”, wuift hij de film weg. Prima voer voor een alleenstaande zaterdagavond. Haar aanwezigheid, daar kunnen geen honderd cowboys te paard tegenop.

Over zijn schouder naar het tv-scherm kijkend, zetelt hij zich tegenover zijn buurvrouw. „Hoe was het?”, wil hij weten.

De voorstelling voelt als een dag geleden. De euforie was van korte duur, hels kabaal spookt door haar hoofd.

„Het was prachtig.” Haar blik verraaft iets anders.

„Maar...?”, vist de buurman.

Een slok moed. Ze wil het voorval het liefst zo snel

mogelijk vergeten.

„Er is iemand in mijn auto geweest.” Ze zegt het zo snel mogelijk om er vanaf te zijn.

De maffe buurman fronsd zijn rimpelige voorhoofd. „Is er iets gestolen?”

Erna schudt ontkennend haar hoofd. „Het is meer een gevoel. En een cd die niet van mij is.”

Nadat ze het verhaal over haar terugtocht heeft verteld, wil Egor die cd wel eens zien. Erna schenkt haar glas bij als de buurman met haar sleutels naar buiten sloft.

De cowboys zijn veranderd in vaatwastabletten. Langs de sprieten in de plantenbak bekijkt ze hoe Egor haar auto nadert. De goede buur. Altijd alleen, nooit getrouwd of anderszins een vrouw over de vloer. Hij vindt haar aardig, weet ze, voelt ze. Avances heeft hij nooit geprobeerd te maken. Gelukkig maar, ze zou hem direct afwijzen.

Hoe verschillend kunnen twee dezelfde huiskamers zijn. Dat van haar is gespiegeld, de indeling identiek. Een interieur dat vijftig jaar geleden is ingericht en nooit is aangepast, alleen de beeldbuis is met zijn tijd meegegaan.

De donkere kleuren van robuust eikenhout drukken op de ruimte. Bij haar is alles licht, vrolijk en vooral schoon. De salontafel met zijn plakkerige krinngen van het borrelglasje, de millimetersdikke stoflaag op de schilderijtjes aan de muur en op de prulleltjes op het dressoir. Een ouderwetse groene draaitelfoon, dat zoiets nog werkt... Zouden die overgordijnen ooit een sopje hebben genoten? Erna moet er van niezen als ze er naar kijkt.

„Gezondheid.” Egor is weer terug.

Hij mag de cd bekijken en beluisteren, alleen niet met haar erbij. Een iets te grote slok en het glas is

leeg. Erna staat op.

„Dat zal niet gaan.” Hij geeft haar de autosleutels terug. „Ik heb echt goed gekeken. Er ligt helemaal geen cd in de auto...”

3

Niet dat ze hem niet gelooft, het kán gewoon niet. Hier, op de rijdersstoel, bij haar tas. Had hij de cd echt niet gezien toen hij op het raampje klopte?

Egor moet helaas bekennen dat hij daar niet op had gelet. „Hoe zag die er dan uit, die cd?”

„Hoe ziet een cd eruit? Gewoon, een cd, kaal, zonder label.” Erna is gepikeerd.

Een inspectie in de auto levert niets op. De straat doorkijken ook niet. De goot, het trottoir? Onder de auto misschien?

Moeizaam knielt Egor tot stoepniveau, handen steunend op de tegels, zo goed als mogelijk speurt hij onder de auto. Het is te donker, ver kan een cd die uit de auto rolt niet liggen. Bovendien zou je hem horen vallen.

Steunend op haar uitgestoken hand, kreunt de stramme man omhoog. Wat zit zijn broek toch strak in zijn heupen.

„Bedankt voor de moeite. Zo goed was die cd ook weer niet...”

Ze glimlacht weer. Egor lacht verlegen terug.

„Bedankt voor de wijn en bedankt voor de gezelligheid.”

„Je bent altijd welkom.” Hij zucht.

„Dan ga ik maar...” Ze wijst naar haar voordeur. „Fijne voorstelling nog.”

„Ik zal het geluid niet te hard zetten...”

„Dat is lief.” Ze geeft hem een handzoen. Dan verdwijnt ze naar binnen.

Hoofdschuddend stapt Egor de drempel over. De momenten met haar zijn om in te lijsten, in een gouden kadertje. Het gevoel als hun wegen scheiden — een steen op zijn maag. Voordat zij kwam had hij niets, als zij is vertrokken blijft hij met niets achter. Quitte. Waarom overvalt hem die treurnis dan toch altijd?

Terug in de huiskamer gaat als eerste het dressoir open. Eenzaamheid als excuus, de fles ouwe klare mag bij de tafelpoot.

Egor draait zijn stoel terug naar de tv. Dan valt zijn oog op Erna's glas. Die mag op de salontafel blijven staan. Net een beetje alsof ze er nog is.

Bel me maar schatje, ik zit voor je klaar.

Opgewonden rolt het telefoonnummer de huiskamer binnen. Bellen? Ammenooitniet. Wat denkt ze wel, ze had zijn kleindochter kunnen zijn!

Nippend van zijn jenever nestelt Egor zich in zijn stoel. Net op tijd voor de apotheose.

Erna staat nog in de hal, haar ogen wennen aan het donker. In de verte het bassende geluid van Egor's tv.

Ze is zelden bang in dit huis. Het bedreigende gevoel van het vreemde voorval eerder op de avond pompt echter onverminderd rond in haar lijf. Het zwarte trapgat gaapt haar aan. Hier is niets om bang voor te zijn, spreekt ze zichzelf toe, hier is ze altijd veilig geweest. Haar vertrouwde omgeving, net als haar auto...

Wat gebeurd is, is gebeurd. Zonder het licht in de hal te ontsteken, stapt ze de maanverlichte huiskamer binnen. Alles exact zoals zij het uren daarvoor had achtergelaten. Natuurlijk.

De felle lichtbundel uit de koelkast kaatst in haar

gezicht. De kaasjes waar zij onderweg al naar smachtte, geuren haar tegemoet. Doorgaans neemt zij het liefst wit, de stevige Hochar van hiernaast doen haar smaakpapillen echter verlangen naar meer rood. Ze moet nog ergens een Merlot hebben staan.

Plank met kaas eruit, vlug een plakje van de Chaumes met zijn verrukkelijk zachte smaak. Formidable.

Ze heeft zin in iets luchtigs, iets leuks. Even haar onrustige gevoelens temperen.

In het milde schijnsel van de tafellampjes snort zij de televisiegids door. Ze zouden verplicht ieder week-end een leuke film moeten uitzenden. Bij voorkeur eentje die nú begint en bij voorkeur op een zender waar de reclames niet hinderlijk worden onderbroken door de programmering. Zit zij zich net te verheugen op een incontinentieluier, begint er weer een vervelend klusprogramma!

Omdat niemand anders het doet, lacht Erna om zichzelf. Ze heeft zo'n ongezone afkeer van commercials. Nog voordat de boodschappen de kans krijgen te gaan tetteren, heeft zij het geluid van de tv al uitgezet. Om die reden kijkt ze ook zelden naar de commerciële. Mocht ze dat per ongeluk wel een keer doen, zet ze de tv bij het volgende reclameblok steevast uit. Ze snapt werkelijk niet dat iemand met een gezond verstand deze drek vrijwillig over zich heen laat komen.

Haar Zuid-Afrikaanse Lindeman's smaakt soepeer, de combinatie met de Deense Danablu is sensationeel. Eigenlijk mogen die twee niet samen, maar ze gaat vaker voor rood besluit ze ter plekke.

De tv-gids biedt geen soelaas. Haar buurman daarentegen zit gebakken vanavond, die kan straks

gelijk doorschakelen naar Duitsland voor een volgend piefpapfoefavontuur.

Verveeld werpt ze de gids van zich af. Domweg een stukje zappen als enige optie, er zit vast wel iets waar ze blijft hangen. Afleiding is alles wat ze zoekt.

Spelshow, actualiteiten, serie, Egors cowboyfilm, reclame, reclame, reclame, natuurdocumentaire. Prachtig mooi gefilmd, het gaat er in de natuur alleen altijd zo wreed aan toe. Die welpjes zullen straks vast aan stukken worden gescheurd door de leider van de groep. Wat op zich niet erg is, want dat heeft in werkelijkheid al lang en breed plaatsgevonden, ze wil het alleen niet met eigen ogen zien. Die poezelige snuitjes, dollend met elkaar, zo onschuldig.

Ja kijk, daar heb je hem al, de snoodaard.

Een Frans praatprogramma, iets Italiaans, die dames lopen er bij alsof het altijd zomer is in Italië. Wat een onzinprogramma. De taal is zo mooi.

Een idee, die dubbel-cd.

Zuchtend staat Erna op van de bank. Beetje zwaar in de benen van de mix aan rode wijnen. In het kastje onder de tv, twee rijen cd-hoesjes achter elkaar. Die dubbele moet makkelijk te vinden zijn.

Niet tussen de voorste lading. Meestal is het de laatste. Ze kan ook achteraan beginnen, maar dan kun je er de donder op zeggen dat het toch de voorste is. Zul je altijd zien.

Hij zit er niet bij. Boven waarschijnlijk op het kamertje. Ze kijkt straks wel, of morgen.

De tv mag uit.

Heerlijk die stilte, op de gedempte trillingen van de tv hiernaast na. Ach, een beetje reuring. Alleen is ook maar alleen.

De kaasjes terug in de koelkast, alle lampen uit, met de fles en een glas naar boven, lekker onder de wol,

stukje lezen, en als ze in slaap valt, mag ook.

Het punt is altijd tandenpoetsen. Gaat ze nu niet doen terend op de smaak van de Lindeman's. Dat is gewoon zonde. Als ze straks nog puf heeft, dan komt het wel, en anders gewoon pech. Haar tanden zullen echt niet van de een op andere dag uit haar mond vallen.

De fraaie parelmoerkleurige jurk op een haakje. Ruikt naar haar parfum. Het liefst wast ze hem zo min mogelijk, beter buiten laten uitwaaien. Hup in haar nachtjapon, een plas en make-up verwijderen.

Vermoeide ogen in de spiegel. En weer een gevoel van onbehagen. Please, wat is dat toch? Via de spiegel naar de donkere overloop achter zich — het geeft haar een onveilig gevoel. Alsof er plots iemand achter haar kan staan. Een plons koud water in haar gezicht, haar hoofd rechtop vanuit de wasbak. En ineens—

Ze zit zichzelf op te naaien. Ze weet het dondersgoed. Er is niets hier. Niets om bang voor te zijn. Hoeveel moet ze nog drinken om zich niet zo te hoeven voelen?

Het was het autoritje. Haar veilige haven, aangetaast. Ze was niets kwijt, er was niets gestolen. Het gevoel dat er iemand binnen was geweest — zo moeten mensen zich voelen bij wie is ingebroken. Het gaat niet om de spullen — het gaat wél om de spullen, afblijven moeten ze — het gaat vooral om het binnendringen, zonder toestemming op een plaats komen waar iemand zich veilig denkt te voelen.

Ze had wel eens gehoord dat inbrekers zelf ook vaak bang zijn. Dat het na een inbraak niet zelden gebeurt dat er in de hoek van de kamer een drol ligt, van de dader. Het is de spanning die op de darmen werkt.

Kussen rechtop in haar rug, leesbril op het puntje van haar neus. Ze zit er klaar voor. Het boek van haar nachtkastje waar ook het glas en de fles staan. Benen optrekken als boekenstandaard, terugdraaien naar het nachtkastje om het glas te pakken; boek glijdt weg, kussen zakt.

Wijnglas in haar rechterhand, kussen stevig in haar rug, boek tegen de opgetrokken benen. Waar was ze gebleven?

Nippend van haar wijn zoekt Erna bladerend naar het papiertje dat ze er tussen had gestoken. Onhandig met één hand schuift ze het boek ongewild over het gladde dekbed van haar schoot. Daar glijdt het papiertje tussen de bladzijden uit. En bedankt.

Wijnglas iets te hard terug op het nachtkastje. Voorzichtig, ze heeft er nog maar drie van deze.

Met behulp van twee handen eerst de goede bladzijde terugzoeken. Nee, ze was al verder gekomen. Dit had ze al gehad, toch? De bladzijde scannend — dit komt haar bekend voor. Doorbladeren. Ook al gehad...

Goed, hier dan. Ze leest altijd het liefst tot een volgend hoofdstuknummer. Een enkele keer tot het eind van de bladzijde, maar nooit tot het midden van de pagina. Boeken met paginalange hoofdstukken mijdt ze doorgaans. Heeft niets met de kwaliteit van de inhoud te maken, enkel met het gemak voor de gewone lezer, zoals zij dus. Ze zal daardoor ongetwijfeld een en ander mislopen op literair gebied. Jammer dan, er blijven genoeg kortehoofdstukboeken over.

Wijntje er weer bij. Nu zit ze goed.

Aangestaard door het zwarte gat van de overloop blijft niets van wat ze leest hangen. Ze slaapt altijd met de deur open, niet van dat benauwde. Ook haar raam staat dag en nacht op ventilatiestand.

Over het randje van haar boek blijft daar iets trekken. Een gevoel dat ze niet kan thuisbrengen.

Uit bed en deur dicht. Weg met dat gat.

Terug in bed, haar cocon, een behaaglijk gevoel. Wijntje, boek op schoot. Rust. Ze voelt haar lichaam direct ontspannen. Het was alleen maar dat stomme zwarte gat.

Hoofdstuk opnieuw beginnen.

Na de eerste alinea — de deurklink. Heel even, heel langzaam, een millimeter op en neer. Geschrokken zit Erna rechtop in bed, blik strak op de deur, haar hart als een dolle tekeer.

Zolang ze kijkt gebeurt er niets. Voorzichtig met haar ogen gericht op het boek, de deurklink in haar ooghoek — en snel weer op de deur gericht.

Ze kijkt naar het glas in haar hand. Het bodempje verdwijnt in haar binnenste. Een zaligmakend gevoel. Gek mens, met je waanbeelden. Ze lacht.

„Kom maar binnen hoor”, klinkt haar stem helder in de stilte.

Niemand. Natuurlijk niet. De deur blijft dicht, geen enkele beweging.

Ze schenkt nog maar eens bij, een glaasje moed.

Terug met haar ogen op de alinea waar ze nu al minuten over doet. Die deur blijft trekken.

Uit bed, in een ruk de deur open. Het zwarte gat gaapt haar tegemoet. Daar het zwarte trapgat naar de zolder, daar het zwarte trapgat naar beneden. Zonder aarzelen stapt ze de donkere overloop op, de lichtgevende cocon in haar rug.

Ze is niet bang. Niet in haar eigen huis. Dat doet ze zichzelf niet aan.

Deur open, deur dicht, maakt niet zoveel uit. Op een kier?

Toch maar dicht kruipt Erna terug in bed. Op

haar zij, rug naar de deur, hand onder haar hoofd, boek op het matras. Deze houding gaat ze niet lang volhouden. Op haar buik, boek op het kussen. Ook niet ideaal. Zucht.

Met het boek in haar handen draait ze zich op haar rug, hoofd schuin naar het nachtkastje. Stel dat ze morgenochtend onverhoopt niet meer wakker wordt, die dingen bestaan, dan vinden ze haar dus met een fles wijn naast haar bed. Altijd al gedacht, een alcoholiste. Erna grijnst erom. Voor de vorm kan ze de fles en het glas beneden op het aanrecht zetten. Heeft ze alleen totaal geen zin in. Weer haar behaaglijke bed uit, en waarvoor? Wordt ze morgenochtend wakker, heeft ze zich voor niets druk gemaakt. Wordt ze niet wakker, wat heeft druk maken dan überhaupt nog voor zin?

Boek naast de fles op het nachtkastje, licht uit, het donzen dekbed tot aan haar kin. Heerlijk vroeg in slaap vallen met het zachte gebrom van Egors tv in de verte. Niemand doet haar wat.

Zo in de stilte in het donker, haar ogen dicht, dansende figuurtjes aan de binnenkant van haar oogleden, witte vlekjes, rood, blauw, groen. Iedere kleur die ze bedenkt verschijnt in haar bewustzijn. Zou er een kleur bij zitten die nog niemand heeft ontdekt?

Blinden hebben doorgaans een uiterst scherp gehoor. Erna heeft het gevoel dat zij ook beter hoort in het donker. Wil je heel goed luisteren, dan sluit je het best je ogen. Blinden zullen alleen niet de dansende kleurfiguurtjes registreren. Die zien geen kleuren, geen donker, die zien niets.

Niets. Ze kan het zich moeilijk voorstellen.

Het moment tussen bewustzijn en slaap, ze heeft het al vaker geprobeerd te vangen. Het ene moment voel je je oogleden zwaar worden, je kunt er tegen vechten wat je wil, het blijft een ongelijke strijd. Of je

gaat totaal iets anders doen. In de auto drop kauwen, meezingen, raam open. Thuis op de bank keukenboel opruimen, in de benen. Als je je overgeeft ben je verloren. Levensgevaarlijk in de auto, verder is het doorgaans helemaal niet erg. Een powernap, ze wordt er steeds beter in. Tien minuutjes en ze kan er weer tegenaan. Dat zijn tien waardevolle slaapminuten. Worden het er meer, dan zit je in de problemen. Een zwaar hoofd dat van plan was een complete nacht door te trekken.

Fijne gedachten om bij in slaap te vallen. Fijner dan terug te denken aan het onverklaarbare gevoel eerder op de avond.

Opeens dendert haar hartslag twee keer zo snel. Alleen al de gedachte aan de autorit maakt haar van streek. Focus op het eerste: de slaap. Het moment van bewustzijn verliezen, het heerlijke gevoel van loomheid, van overgave. Proberen dat moment vast te houden, wat onmogelijk gaat lukken, proberen kan altijd. En langzaamaan, glijdend, langzaam de slaap in glijden...

Haar ogen wijd opengesperd in de donkere kamer. Het dreunen van de tv is weg. Complete stilte. Sliep ze? Wat heeft haar gewekt? Speelt haar onderbewuste een spelletje met haar?

Moeizaam draait Erna zich om naar haar wekker. De oranje cijfers geven exact 03:00 aan, haar blaas een drukkend gevoel. Versuft is ze. Die verdomde wijn.

Op het moment dat zij haar benen buiten bed wil gooien — een mensfiguur, recht voor zich. Een kaarsrechte gestalte niet ver bij haar voeteneinde.

Verstard blijft Erna zitten. Haar hart in haar keel.

Ze had haar jurk daar niet moeten hangen.

ZONDAG

2020

4

Moe opent zij haar ogen. Het boren van hiernaast.
Hoe halen ze het in hun hoofd op zondagmo—
10:49.

Dan nog! Op zondag!

Dekbed over haar hoofd. Hoeveel kun je boren?
Hoeveel kan een woning aan? Hangt dat hele huis vol
met schilderijtjes? Kijkgaten overal? Straks blijft er
één groot gat over!

Ze is strontchagrijnig en ze weet het. Slecht gesla-
pen, een stekende pijn in haar hoofd. Die snerpende
boor maakt het er niet beter op.

Gordijnen open, stofdeeltjes in het scherpe licht.

Neerkijkend op haar onschuldige rode dopje. Die
aانبlick, gelijk een misselijkmakend gevoel.

Erna wordt moe van zichzelf. De eerste keer als
kleuter zonder zijwieltjes schaafde zij haar hele been
open. Ze hoefde de fiets die ze kort daarvoor voor
haar verjaardag had gekregen nooit meer te zien.
Haar vader wilde er niets van weten. Een krijsend
kind, een kus en een zetje, vanaf die tijd fietst ze ex-
tra voorzichtig. Op die ene keer op het bevroren fiets-
pad na was ze nooit meer onderuitgegaan.

En nu zeker de rest van haar leven overal lopend
naartoe? Dat dacht ze dus even niet.

Onder de douche bedenkt ze wel een excuus om zo
dadelijk heen te rijden.

Een pilletje tegen de pijn, daar is zo'n dingetje immers voor. Probeerde ze vroeger altijd te vermijden. Nee hoor, is niet nodig, terwijl het beter was geweest er wel eentje te nemen. Een soort trots. Boetedoening. Had ze maar niet zo stom moeten zijn die hele fles tot de bodem uit te likken. Zeker met het idee dat ze het de volgende keer wel zou laten. Te vaak te diep in het glaasje gekeken, ze had er nooit van geleerd. Een wonderpilletje tegen de onverzettelijkheid.

Fris in haar hoofd draait Erna de deur achter zich dicht. Een voorzichtig zonnetje doet de herfstmiddag aangenaam aanvoelen. Niet dat iemand zich in de straat er iets van aan lijkt te trekken, de ongezellig brede stoep is aan twee kanten verlaten, de arbeiderswoninkjes potdicht. Het onophoudelijk boren van de burens heeft iedereen de huizen uitgejaagd.

Een zwaai in de richting van Egors woning, voor de vorm. Geen idee of hij daar is, de weerspiegeling in het raam belet haar iets te zien.

De oranje lampjes van haar auto knipperen haar tegemoet. Het rode dopje lijkt altijd blij haar weer te zien.

Een korte aarzeling als zij de deurgreep vastpakt; zijn er geen braaksporen te ontdekken? Een vluchtige inspectie zonder haar post te verlaten. Niets vreemds te zien. Misschien via de—

De achterklep. Ineens begint haar iets te dagen: de achterklep.

Erna loopt naar de achterkant van haar autootje, de kofferbak doet wat hij moet doen. Stond zij hier een paar weken geleden nog te sjorren, het mechanisme was inmiddels gereset, er was weinig aan de hand. Ze zijn wel in haar auto geweest. Hadden ze gewoon een geintje met haar uitgehaald? Die cd? Had zij in die tussentijd inderdaad enkel naar de radio

geluisterd?

Peinzend sluit ze de kofferbak, ze stapt de auto in. Naast haar een lege stoel. Niets op de grond, ook niet onder het matje.

Dan start ze de auto. Haar binnenspiegel stellend, Egor heeft er tegenaan gestoten, parkeert ze netjes uit. De auto rolt de eerste meters behoedzaam vooruit, rustig naar zijn twee—

Een priem dwars door haar ziel.

Opnieuw heeft de auto zich gevuld met een onsaamenhangend geluid. Duivelsklanken. Zo luid deze keer dat Erna niet weet waar ze het zoeken moet.

In paniek slaat zij haar portier open, tegen een geparkeerde auto. Eruit moet ze, ze moet eruit! De deur verder duwend, haar voeten van de pedalen, de motor slaat af.

Met een schok staat de auto stil.

Verdoofd stapt Erna uit. Handen over haar oren. Alles draait. De overbuurman, zijn auto. Nooit ziet ze hem, nooit! Nu ineens als eerste buiten. Zijn auto! Is ze gek geworden! Kijk dan, die kras!

In een waas komt het op haar af. De overbuurman met zijn verwilderde blik, in slow motion wijzend op zijn voorhoofd. Ze is een achterlijk wijf...

Haar hand verdwijnt in een gemoedelijke warmte, Egor heeft haar meegepakt, hij slaat een arm om haar heen. Hij leidt haar naar het trottoir, ondertussen de overbuurman tot kalmte manend. Het komt goed, zegt hij. Het komt allemaal goed.

Als hij Erna rillend op de stoep heeft achtergelaten, stapt hij haar auto in. Opnieuw dreunen de helklanken uit de boxen. Met één draai aan de volumeknop is het stil. Een vloeiende boog achteruit en de auto lijkt niet van zijn plaats geweest, de kras op het portier van de overbuurman als enig bewijs.

De overbuurman staat onophoudelijk te tieren,

totdat Egor hem waarschuwt: nu is het afgelopen, hij weet van de plantjes. En stil is de schreeuwerd. Een ongelukje, de buurvrouw was niet lekker geworden, ze komen straks bij hem langs met de papieren.

Met de staart tussen de benen druipt de overbuurman af. Egor heeft zich weer over zijn buurvrouw ontfermd. Een klein zetje en ze komt in beweging. Samen lopen ze naar het mufte huis.

Trillend zit Erna op het puntje van de bank. Een dampende kop thee naast haar glas van de vorige avond. De grote warme hand met de trommelstokvingers van de buurman op haar schouder.

„Drink wat, kamillethee. Ik heb er een scheutje koud water bijgedaan. Het is niet zo warm meer.”

Met beide handen pakt Erna de kop beet, haar gezicht uitdrukkeloos. Blazend zet ze het glas aan haar mond, damp vertroebelt haar zicht.

„Ik heb zo slecht geslapen...”

Egor draait zijn stoel van de televisie af en gaat tegenover haar zitten: vertel maar.

Het was precies dezelfde muziek, onsamenvangende klanken, demonengeluiden. Ineens weet ze het weer; dat wat 's nachts haar dromen had beïnvloed. De boor van de burens — hier hoort ze niets. Zit het in haar hoofd? Is ze gek aan het worden?

De buurman opent een metalen koekblik. Een aangebroken rol biscuitjes. Hij gebaart haar te pakken.

Trillend pulkt Erna een koekje uit de verpakking. Geen schoteltje. De salontafel met kringen en kruimels, geen haar op haar hoofd. Dan maar onbeleefd meteen een hapje. De koek heeft te lang in de trommel gelegen. Een slok van de lauwe thee tegen de melige smaak.

„Je hebt het nu zelf gehoord toch?”, Erna doelt op

het kabaal in de auto. Grote ogen verraden haar angst.

„De radio stond nogal hard...”

„Er is iemand in mijn auto geweest Egor.”

Het liefst had ze nu zijn hand beetgepakt. De aanblik van de bolvormige nagels die tot over de vingertoppen groeien, doen haar besluiten hem enkel een tikje op zijn knie te geven.

Een warm gevoel stoot als een elektriciteitsgolf door zijn lichaam, voor het eerst heeft hij haar complete aandacht.

„Rustig maar”, sust hij. Hij moet er voor haar zijn. Haar overtuigen dat ze veilig is bij hem.

„Wat moeten we nu doen?” Paniek in haar stem. We?

„Het komt allemaal goed. Probeer eerst wat te kalmeren.”

De schrik in haar lichaam uit zich door onophoudelijk trillen. Aangespannen spieren die ze niet onder controle heeft. Misschien wil ze een rustgevend wijntje in plaats van kalmeringsthee?

Ze schudt haar hoofd, of is dat beven? Een slok van haar thee, het koekje naar haar mond. Dan — een twinkeling in haar ogen.

„Sorry Egor, die koek is zo zacht als een impotente knakworst. Die ga ik echt niet opeten.”

Beschamend neemt hij zelf een koekje. Ze heeft natuurlijk gelijk. Vlug grist hij het biscuitje uit haar hand en gooit het samen met de zijne terug in de trommel, deksel erop.

„Koek met wijn, een slechte combinatie”, knipoogt ze hem toe waarbij ze haar rood aangeslagen wijnglas heft.

Ondanks de treurige aanleiding valt direct een gevoel van gezelligheid de kamer binnen. Handelen moet hij, voordat ze zich bedenkt.